

Handlingsplan för fokusområde: produktion

Handlingsplanen för fokusområde produktion syftar långsiktigt till att öka och bredda produktionen av mat i länet och säkerställa ökad lönsamhet och konkurrenskraft inom livsmedelskedjan i Jönköpings län. Målbilden 2030 är en ökad hållbar livsmedelsproduktion*, att länets livsmedelsföretag producerar säker mat av hög kvalitet med modern teknik på ett hållbart sätt.

Ett antal mål har formulerats för området, vid sidan av aktiviteter och åtgärder planeras att genomföras 2019-2021. Samtidigt är det viktigt att initiera långsiktiga satsningar som på sikt skapar förutsättningar för en mer hållbar produktion av livsmedel i länet.

På väg mot 2030 - långsiktiga satsningar inom fokusområde: produktion

Vi ska:

- initiera återkommande insatser som syftar till att öka länsinvånarnas kunskaper om svenskproducerat, synliggöra den regionala livsmedelskedjan och öka och bredda kompetensen inom livsmedelsproduktionen
- stärka kommunernas långsiktiga arbete med livsmedel och skapa förutsättningar för långsiktiga samarbeten mellan aktörer på regional och kommunal nivå med koppling till livsmedel
- bidra till att skapa förutsättningar och verktyg för länets producenter och livsmedelsföretag för att kunna möta kommande klimatförändringar och växa på ett hållbart sätt i linje med målsättningarna i [länets klimat och energistrategi](#)
- skapa samarbetsmöjligheter och sprida information till aktörer i den regionala livsmedelskedjan kring finanserings- och utvecklingsmöjligheter av idéer och projekt
- uppmuntra och sprida erfarenheter och kunskap om nya sätt att minska beroendet av fossila drivmedel och klimatsmart produktion av kött och mjölk
- skapa förutsättningar för att fler ska börja producera livsmedel på ett hållbart sätt och inom produktionsgrenar som är mindre arealkrävande

**hållbar produktion definieras i den regionala livsmedelsstrategin som "miljöanpassad och resurseffektiv, där påverkan på miljön har en så låg belastning av både nuvarande och kommande generationer kan fortsätta producera svensk mat. Se vidare s.20 i strategidokumentet.*

Mål 1 - Länets produktion inom jordbruk, trädgårdsproduktion och vattenbruk ökar

Mål 2 – Livsmedelsproducenterna och förädlarna i länet blir fler och utvecklas

Mål 3 - Minskad användning av fossil energi i livsmedelskedjan

Prioriterade åtgärder 2019-2022

- Synliggöra producenter och deras produkter för besöksnäringen, dagligvaruhandeln, offentlig sektor m.fl.
- Inspirera och utveckla anpassad kunskapspåfyllning/kurser/rådgivning för primärproducenter och förädlare när det gäller hållbarhet och kvalitet.
- Planera för kompetensutvecklingsinsatser för primärproducenter och livsmedelsförädlare när det gäller utveckling affärsmodell mot mer cirkulärt, strategi, riskhantering, ägarskiften.
- Stärka samarbeten mellan jordbrukare för ökad betesdrift inom köttproduktionen (för att bruka mer outnyttjad betesmark)
- Öka och sprida kunskapen om klimatsmart produktion av kött och mjölk och stötta fossilfri maskinpark och miljövänliga transporter.

Prioriterad åtgärd	Planerade aktiviteter	Status	Genomförda insatser	Målgrupp	Genomförande och finansiering		Tidsram	Ansvar	Indikator
					Koppling till pågående projekt	Finansieringsbehov			
1. Synliggör producenter och deras produkter för besöksnäringen, restauranger, butiker, offentlig sektor m.fl.	1.1. Dialogmöten och livsmedelsträffar på kommunnivå	Pågår	25/2 Eksjö 17/6 Vetlanda (flera digitala möten uppdelade på tre tillfällen) 7/10 Jönköping – film gjordes som utvärdering och inspiration till andra kommuner. Gislaved, Mullsjö, Nässjö nov-dec2021 Pressmeddelanden skickades ut inför träffen i Eksjö och Jönköping.	Hela livsmedelskedjan i respektive kommun (kostenhet, upphandling, tillsyn, näringslivs-, landsbygdsavd. producenter, restauranger, butiker, turistföretag)		Ev. behov av lokaler finansieras med livsmedelsstrategimedel.	2019-2021	Projektledaren initierar träffar som planeras i tillsammans med kommunerna utifrån lokala förutsättningar. Checklista för träffarnas innehåll tas fram (regler och villkor, påfyllningsbehov kring kunskap och marknad, innovationer och nya affärsmöjligheter)	En träff/kommun Nya lokala nätverk med fokus på livsmedel

Europeiska jordbruksfonden
för landsbygdsutveckling, Europa
investerar i landsbygdsområden

s. 3(6)

	1.2 Landsbygdsriksdagen Uppskjutet till 2022	Pågår		Organisationer, politiker kopplat till landsbygdsutveckling	Regionen och Länsstyrelsen finansierar		20-22 maj 2022		Genomförd insats
	1.3 Mässor och event								
	Delimässan	Klart	Monter och dagliga demonstrationer av livsmedel från Jönköpings län, utställning om Agenda 2030 och den regionala livsmedelsstrategin. Producenter, förädlare och REKO-ringar. Gemensam föreläsning med Elmia om odling och psykisk ohälsa.	Konsumenter 17 200 besökare		Finansieras med medel från strategin	6-8 mars 2020	Projektledaren och resurser från regional utv.	Genomförd insats. Ökning av antal anslutna till lokala REKO- ringar
	GastroNord uppskjutet till 2022	Pågår	Hushållningssällskapet planerar monter.	Restauranger och grossister	HS-projekt: MMM- mera marknadsförd mat		5-4 april 2022	HS:s monter kan användas. Ev. besök tillsammans med restauranger?	Genomförd insats Kvalitetshöj- ande åtgärder hos deltagande företag
	Hushållningssällskapets sommarmöte Uppskjutet till 2022	Pågår	Film om Adelövs gård gjordes och marknadsfördes under Klimatveckan. Planerad medverkan.	Producenter, konsumenter	HS-projekt	för strategin. Vepa finns framtagen	27aug 2022	Livsmedelsstrategi in har egen monter	Genomförd insats. Ökad kännedom om regionala producenter
	1.4 Måltidens dag 15 okt	Klart	Samordning av insatser. Pressmeddelande om aktiviteter i sex kommuner samt Region Jönköpings län.	Offentliga måltider, konsumenter restauranger		Marknadsfö- ring kan delvis finansieras genom strategin		Kostenheterna på respektive kommun med stöd av projektledaren.	Genomförd aktivitet 6/13 2020 10/13 2021
	1.5 Marknadsföring av event och mat med koppling till länet (främst digitalt)	Klart	Regelbundna artiklar i Förvetet. Uppdateringar av FB- sidan om	Konsumenter Restauranger Producenter		Finansieras med medel från livsmedelsstra- tegin	2019- 2022	Styrgruppens medlemmar marknadsför livsmedelsstrategi n i sina kanaler	Antal genomförda insatser

			<p>livsmedelsstrategin (minst 2 ggr/vecka) Annons i Matrundans tidning och Regional matkulturs årliga broschyr.</p> <p>Genomförd Gårdsrunda 11-12 sep 2021</p>					och i gemensamma satsningar	
	<p>1.6 Fyra relationsbyggande kreativa matträffar runt om länet för ökat samarbete, produktutveckling och gemensamt värdeskapande. Teman med säsongstänk och småländsk identitet</p>	Klart	<p>Konceptet är utvecklades tillsammans med Länsstyrelsen inom ”nya jobb”-projektet.</p> <p>Genomfört okt-nov 2021.</p>	<p>Stora och små producenter Restauranger, hotell/konferensanläggni ngar, turismföretag och offentlig sektor. Åtgärden kopplas ihop med åtgärd 11.1</p>	<p>Länsstyrelsen nya jobbprojekt</p> <p>HS:s event- designerproj. LRF proj. om mer kött på restaurang, Smålands turism och nätverket Autentiska måltidsupplevelser</p>	<p>Marknads- föring finansieras genom strategin</p>	2020- 2021	<p>parter som driver projekt inom listade områden. Projektledaren samordnar och marknadsför event.</p>	<p>Ökat samarbete mellan aktörerna i den regionala livsmedels- kedjan.</p>
Prioriterad åtgärd	Planerade aktiviteter	Status	Genomförda insatser	Målgrupp	Genomförande och finansiering		Tidsram	Ansvar	Indikator
<p>2. Inspirera och utveckla anpassad kunskapspåfyllnin g/kurser/rådgivni ng för primärproducente r och förädlare när det gäller hållbarhet, kvalitet, slaktmognad m.m.)</p>	<p>2.1 Inspirationsträffar (2 st.) och kurser (2 st.) som motsvarar upplevda behov tas fram tillsammans med LRF, Vuxenutb. t.ex. kurser kring anställning/ arbetsgivaransvar</p>	Pågår	<p>En vandring med tema naturbeteskött har anordnats.</p> <p>En kunskapsdag kring digital marknadsföring och serien ”Nå ut till din marknad” har genomförts nov-dec 2020.</p> <p>Inspirationsserie framtagen tillsammans med studieförbundet Vuxenskolan.</p>	<p>Producenter och förädlare</p>	<p>Länsstyrelsens nya jobbprojekt LRF:s befintliga samarbete med Vuxenskolan HS:s nya projekt om verktyg för att minska spill inom djurproduktion.</p>	<p>Ev. arvode för föreläsare, lokaler/fika ersätts med medel från livsmedelsstra tegin.</p>	2020 fram till hösten 2021	<p>Projektledaren tillsammans med intresserade parter</p>	<p>Genomförda aktiviteter och långtidsutvärde ring av uppnådda effekter – t.e.x fler gårdar med certifierad produktion – Svensk sigill, Naturbeteskött m.m.</p>
Prioriterad åtgärd	Planerade aktiviteter	Status	Genomförda insatser	Målgrupp	Genomförande och finansiering Koppling till pågående projekt		Tidsram	Ansvar	Indikator

Europeiska jordbruksfonden
för landsbygdsutveckling, Europa
investerar i landsbygdsområden

s. 5(6)

3. Planera för kompetensutvecklingsinsatser för primärproducenter och livsmedelsförädlare när det gäller utveckling av cirkulära affärsmodeller och riskhantering, ta tillvara på restprodukter på ett lönsamt sätt, ägarskiften.	3.1 Styrgruppen ringar in behoven hos målgrupperna, därefter paketeras insatser tillsammans med Science Park, JU, HS, LRF och LST. Digitalisering av kurser/utbildningar	Pågår	HS har genomfört träffar kring ägarskiften. Länsstyrelsen har genomfört och fortsätter med kurser kring livsmedelshandling, energieffektivisering m.m. Projektansökningar för ökad produktion av livsmedel och industriella symbioser.	Producenter och förädlare	HS-projekt om ägarskiften Regionens generationsskiftes projekt Lst:s nya jobbprojekt Koppling till åtgärd 6 (produktion) och 19 (innovation)	Medel till att digitalisering av aktiviteterna behövs. Ev. arvode för föreläsare kan täckas med medel från strategin.	2020-2022	Projektledaren i samarbete med parter som driver respektive projekt.	Utvärderingar av genomförda aktiviteter. Mätning av långtidseffekter.
---	---	-------	--	---------------------------	---	--	-----------	--	--

Prioriterad åtgärd	Planerade aktiviteter	Status	Genomförda insatser	Målgrupp	Genomförande och finansiering		Tidsram	Ansvar	Indikator
					Koppling till pågående projekt	Finansieringsbehov			
4. Stärka samarbeten mellan jordbrukare för ökad betesdrift inom köttproduktionen (för att bruka mer outnyttjad betesmark)	4.1. Paketering/marknadsföring av redan befintlig digital lösning som används av jordbrukare	Pågår	Länsstyrelsen har aktuell lista på betesförmedling . Hushållningssällskapet har anordnat seminarier.	producenter	Länsstyrelsen – marknadsföring av betesförmedlingen HS:s kurser om planerad betesdrift	Medel till marknadsföring kan delvis användas från strategin.	Under projekttiden 2020-2021	Projektledaren tillsammans med parter som redan driver frågan	Antal samarbeten mäts i utvärdering
Prioriterad åtgärd	Planerade aktiviteter	Status	Genomförda insatser	Målgrupp	Genomförande och finansiering		Tidsram	Ansvar	Indikator
5. Verka för att höja status för livsmedelsrelaterade yrken och göra lantbruk mer	5.1 Kampanj som uppmärksammar olika yrkesroller och goda exempel på hur man utvecklats inom	Pågår	Filmmaterial finns med producenter, förädlare, restaurang, offentlig sektor på Region Jönköpings län	Ungdomar, svenskar med utländsk bakgrund	Regionens kompetensutvecklings projekt LRF	Marknadsföring av befintliga möjligheter kan delvis	Påbörjas tidigast hösten 2020	Projektled. tillsammans med medver	Antal nya elever på livsmedelsprogram, antal nystartade lantbruksföretag.

Europeiska jordbruksfonden
för landsbygdsutveckling, Europa
investerar i landsbygdsområden

s. 6(6)

attraktiv för unga och svenskar med ursprung i andra kulturer	branschen. Ev. flerspråkig.		You Tube kanal. Insamling av material fortsätter. LRF kör kampanj om Framtidsbönder. Arbetsmarknadsdag för gröna näringar 3/11 2021. Kunskapsdag om utrikesföddas företagande på landsbygden 12/11 2020		AF Tillväxtverket Vidareutveckling av kick-start prog. som Science Park erbjuder	göras med medel från strategin.		kande parter	Fler utrikesfödda startar företag inom gröna näringar.
	5.2. Test för snabbutbildning för att bli stor/liten hållbar lantbrukare	Klart	Kurs om andelsodling genomfördes under hösten 2020. Pressmeddelande inför kursen.	Länsbor som vill starta företag inom gröna näringar		Kursen anordnades tillsammans med Kronoberg.			
Prioriterad åtgärd	Planerade aktiviteter	Status	Genomförda insatser	Målgrupp	Genomförande och finansiering		Tidsram	Ansvar	Indikator
					Koppling till pågående projekt	Finansiering sbehov			
6. Öka och sprida kunskapen om klimatsmart produktion av kött och mjölk, framtidens grödor, fossilfri maskinpark och miljövänliga transporter.	6.1. 3 seminarier som ger verktyg för att möjliggöra mindre användning av fossil energi. Redan planerade seminarier synliggörs för målgrupperna.	Pågår	Seminarium om klimatsmart produktion av mjölk och kött genomfördes 23/2 2021. Seminarium om framtidens jordbruk genomfördes 18/10 2021 tillsammans med Länsstyrelsen och LRF. Mat- och klimatseminariet anordnades 18/9 2020 samt 21/10 tillsammans med Länsstyrelsen och LRF och klimatrådets fokusgr.	Producenter Förädlare Restauranger Butiker	HS-samarbete kring Sommarmötet LRF:s hållbarhetsprogram Greppa näringen HS nationella projekt om framtidens grödor Årets klimatvecka	Arvode för föreläsare kan täckas med medel från strategin.	2/år under 2020-2022	Arbetsgrupp bestående av parter som vill samarbeta kring event	Genomförda seminarier och årliga mätningar av utsläpp Fler gårdar med certifierad produktion – Svensk sigill, Naturbeteskött m.m.